

HERKES
KONUŞTU
O SUSTU
ŞİMDİ O
KONUŞACAK!

Fethullah GÜLEN Röportajı

F. Gülen
M. Fethullah Gülen

Tasarım: omerzen@gmail.com

Ekrem Dumanlı - Fethullah Gülen Röportajı

Röportaj: Ekrem DUMANLI

omerzen@gmail.com

Fethullah Gülen Ekrem Dumanlı röportajı. Fethullah Gülen neden röportaj verdi. Fethullah Gülen uzun süren sessizliğini Zaman Gazetesi yazarı Ekrem Dumanlı'ya bozdu. Gülen Cemaati lideri Fethullah Gülen 17 Aralık sürecinden bu yana yaşananları anlattı.

Fethullah Gülen'in çok merak edilen köşe yazısı bugün sabah Zaman Gazetesi ile okuyuculara ulaştı. Zaman Gazetesi yazarı Ekrem Dumanlı'nın Pensilvanya'ya giderek yaptığı röportaj bir hayli uzun. Ekrem Dumanlı'nın sorularına cevap veren Fethullah Gülen 17 Aralık süreci ve öncesini anlattı. Fethullah Gülen'in uzun zamandır beklenen röportajı ve detayları OMERZEN farkıyla...

Fethullah Gülen Hocaefendi, uzun süren sessizliğine son verdi ve kamuoyunda çok tartışılan konularla ilgili ilk kez konuştu. 17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasından Ergenekon tahliyelerine, kendisine yöneltilen iftira ve hakaretlerden 30 Mart yerel seçimlerine kadar herkesin merak ettiği soruları içtenlikle cevapladı. 5 gün sürecek röportajımızda, Hocaefendi'nin Türkiye'nin bu zor döneminde yaşanan hadiseler karşısındaki duygu ve düşüncelerine şahitlik edeceksiniz.

Röportaj için yanına gittiğimizde mahzundu, kederliydi ama mehip duruşundan bir milim sapma yoktu. Belli ki yakışıksız laflardan incinmişti ama o burkuntu zerre miktar ümitsizliğe dönüşmemiş; tam aksine zifiri karanlığın akabinde doğacak bir güneş için dua ediyordu. Zaman içerisinde her şeyin aydınlanacağına inancı tamdı. “İftiraya maruz kalma, komplolarla karşılaşma her zaman bu yolun yolcularının kaderi olmuştur ve olmaya da devam edecek. Zaman içinde basiret ve feraset her şeyi silip-süpürüp atmıştır. Basiret karşısında, hiçbir komplo, hiçbir iftira tutunamaz.” dedi ve ekledi: “Keşke bu komplo ve vehimlere kendilerini kaptıranlar, gittikleri yolu Kur'an ve sünnetin ışığında gözden geçirmeyi bir deneselerdi...”

Her tartışmalı meselenin Cemaat'e mal edilmesinden rahatsızdı. Kamuoyuna izah edilemeyen her hususu Cemaat'e yıkma ve kendini temize çıkarma gibi bir refleksin var olduğuna dikkat çekti. ‘Orduya kumpas’ iddialarını, birilerinin ayak oyununa benzetti. Hangi şartta olursa olsun, hukuktan ve evrensel değerlerden yana taraf olmanın önemine değindi.

Son dönemde zat-ı âliniz hakkında akla hayale gelmeyen yalan ve iftiralar atıldı.

Ağır sözler kullanıldı. Bu ithamlara sizin tabirinizle sükût durdunuz, cevap vermediniz?

Elbette çok üzüldüm, canım sıkıldı. Ellerindeki hangi delile dayanarak bunları kendilerinden emin bir şekilde telaffuz ediyorlar, doğrusu çözemedim. Burada ifadeden kaçınacağım o galiz tabirleri, atf-ı cürümleri, mü'minlere karşı ehl-i küfrün bile tarih boyunca kullandığını hatırlamıyorum. Kullananlara asla yakıştıramadım. Yalan söylüyorlar demeyeceğim. Hilâf-ı vâki hususlarla insanları yanıltıyorlar demeyi tercih edeceğim. Ama şöyle teselli buldum kendi kendime: Her dönemde, hususiyle fitne zamanlarında, insanlar karalanmış, mü'minlerin onuruyla oynanmış, bu arada mevzuun künhüne vakıf olamayan insanlar da o günaha, bilerek-bilmeyerek, ortak olmuştur. Biz kimiz ki... Aişe Validemize asr-ı saadette iftira atanlar oldu. Daha ötesi, mülhidler Allah'a iftiralar attılar. Kur'an'da kaç yerde bu iftiralardan bahsediliyor. Hâşâ, "Allah evlât edildi"; hâşâ "Melekler Allah'ın kızlarıdır" diyorlar. Cenab-ı Hakk'a karşı nâbecâ-nâsezâ bu ifadeler benim her zaman rikkatime dokunur. Şimdi bunu Allah'a, peygamberlere, Cenab-ı Hakk'ın veli kullarına yapmışlar. Sonra günümüzde bir kısım müminler benim gibi bir kıtmire yapmış. 'Çok mu?' diyor ve teselli oluyorum...

Herkes kendi karakterinin gereğini yerine getirir. Zulmetme kabiliyeti olanlar zulmederler. Sizin üslubunuzda ısıran dişler olmadığı için ısıramazsınız. Böylesi daha iyi. Varsın onlar zulmetsinler, zulme devam etsinler, biz de temkin ve teyakkuz içinde istidadı olanlara Cenâb-ı Hakk'ın rahmet ve mağfiretini dileyelim, yanlış yolda yürümeden onları kurtarmasını isteyelim. İftiraya maruz kalma, komplolarla karşılaşma her zaman bu yolun yolcularının kaderi olmuştur ve olmaya da devam edecek. Zaman içinde basiret ve feraset her şeyi silip-süpürüp atmıştır. Basiret karşısında, hiçbir komplo, hiçbir iftira tutunamaz. Keşke bu komplo ve vehimlere kendilerini kaptıranlar gittikleri yolu Kur'an ve sünnetin ışığında gözden geçirmeyi bir deneselerdi...

Sıkça müracaat ettiğiniz şu mısralar bugünü izah etmeye kâfi midir? "Dost bî-vefa felek bî-rahm devran bî-sukûn / Dert çok hem-derd yok düşman kavî tali' zebûn..." (Fuzuli)

Arkadaşlarımızın neredeyse tamamı vefalarını ortaya koydu. Hatta onca tezvirata rağmen arkadaşlarımız, dostlarımız arasında sarsıntı neredeyse hiç yaşanmadı. Ne var ki gönül, herkesin kendi kamet-ü kıymetine denk davranmasını istiyor. Bazen bu beklenti tastamam tahakkuk etmiyor.

Yaşını başını almış, güngörmüş bazı kadim dostlarımızın hakperestlik adına ortaya çıkıp bir şeyler demesini beklemeye hakkımız var mı bilemiyorum. Ancak en azından şunu demekle iktifa edeyim: İyi gün dostu olmayı bazı insanlara yakıştıramadım.

Fakir için canını vermeye hazır olduğunu söyleyen bir insan vardı. 12 Mart'tan sonra hapisten çıktık, Bozyaka Yurdu'nu yeni yapıyorduk, bunları tamamlayalım dedim. "Hocam, Allah aşkına beni karıştırmayın!" demişti. Böyle çetin dönemlerde savrulmamak çok önemli. Herkes karakteri kadar. Gönül koymamalı, kim başını öne eğecek kim mahcup olacak zaten öbür dünyada belli olacak. Biz ahiret için bunlara katlanıyoruz. Biz ebediyete talibiz. Ebediyete talipseniz 'dünya-yı dîn'a teveccühe değmez.

Biz, bize olan hakkı helal ettik. Yedi cihan duysun. Ama tecavüz edilen şeylerde dinin hakkı varsa, mukaddes emanetin hakkı varsa, onu elbette sahibi sorar. Hiç ummadığı yerde mütecaviz, tepetaklak olur. Onu da istemeyiz aslında çünkü insanın gönlü gül gibi olmalı. Beyanı da gül gibi olmalı ki, gezdiği yerlerde ıtriyat koksun.

CEKETİN HİKÂYESİ: Fotoğrafta üzerinde görülen ceket Hocaefendi, 1999'da Türkiye'den ayrılırken giymiş. Döneceği gün için sakladığı ceketin cebinde o gün okuduğu Cevşen de duruyor.

Darbelerde gördüğümüzden on kat fazla zulüm var

28 Şubat'ın en önemli mağdurlarından birisiniz. Tarihin görmediği bir medya lincinin akabinde hakkınızda dava açıldı ve 8 yıl yargılandınız. Varlıklarını size karşıtlık üzerine bina eden bir grup, 28 Şubat'a destek verdiğinizizi iddia ederek yeni mağduriyetlere kapı açmaya çalışıyor. Bugün de aynı şeyi tekrar yaşıyorum hissine kapılıyor musunuz?

Bu türlü bir cendereyi defalarca yaşadık. 12 Mart Muhtırası'nda 'devlete sızmak' suçlamasıyla 6 buçuk ay hapis... 163. madde o günlerde, rahmetli Özal kaldırıncaya kadar bir giyotin gibi Müslümanların başındaydı. 12 Eylül'de (1980) 6 sene bir şakî gibi takip edildim. Baskınlar yapıldı. Arkadaşlarımız taciz edildi. Bir açıdan baktığımızda darbe ve tarassut altında yaşamak bir hayat tarzı haline geldi. Şu an gördüğümüz şey askerî darbelerde gördüğümüzden 10 kat daha fazladır...

Her şeye rağmen müşteki değilim. Bu defa sivillerin eliyle, aynı kibleye yöneldiğimizi düşündüğümüz insanlar tarafından benzer bir muameleye

uğruyoruz. Bunun ekstra acısı olmadığını söylemek hilâf-ı vaki beyan olur. Ama “Bu da geçer ya Hû” deyip sabretmekten başka bir şey elimizden gelmiyor.

28 Şubat’ta daha büyük antidemokratik hadiselerin zuhur etmemesi için çırpındım

Sizin 28 Şubat döneminin başbakanı Necmettin Erbakan ve hükümetin süreci yönetmesiyle ilgili eleştirileriniz hatırlatılıyor. Ve darbeye destek verdiğiniz iddia ediliyor...

Refah Partisi’nin seçimlerden birinci çıkmasıyla birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) içinde bir hareketlenme olduğu hemen herkesin şahit olduğu bir husustu. Bulutlar toplanmaya başlamıştı ama henüz fırtınaya dönüşmemişti. Ankara’da rahmetli Yavuz Gökmen ve Fehmi (Koru) Bey’i hatırlıyorum. Fatih (Çekirge) Bey vardı. O arkadaşlarla da bu his ve duyumlarımı paylaştım. Çok haksız ve seviyesiz tepkilere muhatap oldum. Halbuki başkaları da vardı tehlikeyi gören. Susurluk Skandalı’yla birlikte oluşan toplumsal tepkiyi kendi hesabına değerlendirenler darbeyi fiiliyata koyduğunda iş işten geçmişti. Susurluk’la ilgili MİT’in hazırladığı rapora son anda fakirin ismini eklemişlerdi. Bunun kimlerin eliyle yapıldığını sonraları duysam da mü’minleri tân etmedim, içime gömdüm. Sonra 28 Şubat yaşandı. Ve o malum bildirinin ikinci maddesi, okulların Tevhid-i Tedrisat çerçevesinde devletleştirilmesini talep ediyordu. Gerilimin had safhaya çıktığı o dönemde milletimiz adına en az zararla kurtulmanın yollarını ararken birçok insan gibi erken bir seçimin çare olabileceğini telaffuz ettim. Yeni bir seçim kanunu ile erken seçime gidilmesi gerektiğini dile getirdim. Bunu sadece fakir söylemedi; Korkut Özal başta olmak üzere birçok isim de aynı kanaati ifade etti. Hatta o gün hükümeti destekleyenlerden de böyle düşünen ve manşet atanlar vardı. Arşivlere girilirse kimin ne söyleyip yazdığı görülür.

Şu husus da vardı. Ülkede oluşan darbe havasını o günün Çalışma Bakanı rahmetli Necati Çelik Bey’e anlattım. Şahitlerim de var. Alaeddin Kaya Bey ve Melih Nural Bey o görüşmede beraberdiler. “Hükümeti bertaraf etmeyi planlıyorlar...” dedim. Anti-demokratik bir hadisenin zuhur etmemesi için çırpınıyordum. Necati Bey endişelerimi heyecanla dinledi, kalktı gitti. Rahmetli Erbakan Hoca’ya durumu nakletmiş. Fakat oradan ‘hadisenin önüne geçelim’ şeklinde bir yaklaşım sergilenmedi.

Tansu (Çiller) Hanım’a da yaklaşan tehlikeyi anlatmaya çalıştım, olumsuz gelişmeleri naklettim. Tansu Hanım, “Hocam, itidalli olalım” deyince üzüldüm. Teferruata girmedim. Kimseye bir şey anlatamadığımı görünce, günümüzde

yakın coğrafyamızda yaşanan hadiselerle benzer bir hadisenin önüne geçebilmek için bir şeyler söyleme ihtiyacı hissettim.

“Erken seçim” oyunları bozabilirdi. Kimseye ‘beceremediniz’ demek haddim değil. Herkese, hele de milleti temsil konumunda olanlara belli bir hürmeti muhafaza ettiğime herkes şahittir. O gün Hz. Ebubekir ve Ömer bin Abdülaziz gibi büyük kametlerden örnekler vererek idareden çekilmenin zül olarak addedilemeyeceğini anlatmaya çalıştım. Eğer sine-i millete dönmek daha büyük badireleri önleyecekse -ki bu 27 Mayıs için, 12 Eylül için de söylenebilir- tercih edilmeli. Nitekim 27 Nisan Muhtırası’ndan sonra AK Parti hükümeti, bir hafta içinde erken seçim kararı alarak bu badireyi atlatmıştı. 28 Şubat’a benzer usullerle devrilmeye çalışılan iktidar, sine-i millete dönerek, sandığı ortaya getirerek oyunu bozmuştu. Benim de söylediğim buydu: “Seçim kanununu değiştirerek ülkeyi erken seçime götürün.”

Şunu arz etmede fayda mülâhaza ediyorum. O günkü Susurluk Raporu’na ve 28 Şubat Bildirisi’ne iyi bakılırsa, cuntanın öncelikli hedeflerinden birinin bu Hareket olduğu görülür. Sonra yaşadıklarımız, niyetin tahakkuk ettirilmesi idi. Bunun aksini iddia etmek insafa sığmaz, hakikate de münafi.

İzah edilemeyen her şeyi Cemaat’e yıkmak gibi bir refleks va

Daha önceki görüşmelerimizde “Cemaat Fenerbahçe’yi ele geçiriyor...” iddialarını tuhaf karşıladığınızı, bunu anlamakta zorlandığınızı ifade etmiştiniz. Ortaya çıkan yeni bilgiler çerçevesinde bu iddiaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evet. Fenerbahçe güzide bir kulübümüz. Müşahede ettiğim kadarıyla yönetimi, seyircisi ve taraftarıyla çok ciddi bir kenetlenme içinde. Bu imrendirici bir durum. Bundan kim rahatsız olur ki? Ben Galatasaray, Avrupa’da muvaffak olduğunda çok sevinmiş iftihar etmişim. Gönül ister ki Beşiktaş, Trabzonspor ve diğer takımlarımız da başarılarına yeni başarılar ilave etsin. Dünyada kendinden söz ettirsin. Fenerbahçe’yi ele geçirme, Galatasaray’ı ele geçirme gibi teşebbüsleri siyaset harici emellerle nasıl izah edeceksiniz? Kamuoyuna izah edilemeyen her hususu Cemaat’e yıkma, kendini temize çıkarma gibi bir refleks var. Şimdi ortaya çıkan yeni bilgiler ışığında bunun da bir iftira olduğu anlaşıldı. ‘Kumpas’ lafzı, bir ayak oyunuydu

Başta Ergenekon davası olmak üzere toplum tarafından yakinen takip edilen davalarda geniş çaplı tahliyeler yaşandı. Nasıl değerlendirirsiniz?

Kanun nizam ne gerektiriyorsa hukuk ve yasalar ne diyorsa, onun yanında

oluruz. Kumpas lafzı, bir ayak oyunuydu. Kendi yaptıklarını Cemaat'e fatura etmeye kalktılar. Bir kişi için Meclis'i toplayıp yasa çıkardılar. Aynı duyarlılığı bu insanlar için de gösterebilirlerdi. Tahliye başka, yargı süreci başka. Yargılanmaları devam ediyor. Hukukun kararını saygıyla karşılamak lazım. Biz hep hukuktan yana, evrensel değerlerden yana olduk. Yine öyle olacağız. En zor anlarda taarruza maruz kaldığımızda bile hukuka saygıda kusur etmemek lazım.

KÖŞE YAZISI MI RÖPORTAJ MI?

Yapılan bu duyuru sonrası sosyal medyada 'Fethullah Gülen Zaman'da mı yazacak?' tartışmaları dönmeye başladı. Kimileri köşe yazısı kimileri de Fethullah Gülen'le yapılan röportajın yayınlayacağını yazdı.

FETHULLAH GÜLEN KİMDİR?

Fethullah Gülen kimdir? Fethullah Gülen nereli? Fethullah Gülen kaç yaşında? Fethullah Gülen ne zamandır Cemaat lideri?

Fethullah Gülen, 27 Nisan 1941'de, Erzurum ili, Hasankale (Pasinler) ilçesi, Korucuk köyünde dünyaya geldi. 1946 yılında ilkokula başladı ancak babasının 1949 yılında Alvar Köyü'ne imam olması ve ailesinin oraya taşınması nedeniyle ilkokulu bırakmak zorunda kaldı ve daha sonra dışarıdan tamamladı. 10 yaşındayken Kur'an'ı hatmeden Fethullah Gülen, 14 yaşında ilk vaazını verdi.

Muhammed Fethullah Gülen (d. 27 Nisan 1941; Pasinler, Erzurum), eski imam, vaiz ve yazar. 50'yi aşkın kitabı, çeşitli dergilerde makaleleri ve birçok vaazı yayımlanmıştır. Arapça, Farsça ve Osmanlı Türkçesi bilmektedir. Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı'nın kurucuları arasındadır ve vakfın onursal başkanıdır. 1999 yılı Mart ayında 28 Şubat süreci'ndeki Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi atmosfer sebebiyle Amerika Birleşik Devletleri'ne giden Gülen, o tarihten bu yana ABD'nin Pensilvanya eyaletinde yaşamaktadır.

Fethullah Gülen, İslam'ın Sünni-Hanefi görüşlerini Said Nursi'nin görüşleri ve kitapları Risale-i Nur ışığında günümüze göre tekrar yorumlayan bir İslam düşünürüdür. Bu yorum ekseninde oluşan Gülen Hareketi'nin fikrî önderidir. Eğitim ve dinlerarası diyalog konusundaki uygulama ve fikirleri nedeniyle aralarında filozof ve sosyal bilimcilerin de bulunduğu kişiler tarafından çağdaş İslam düşüncesine yön veren önemli bir düşünür olarak kabul edilmektedir.

28 Şubat süreci devam ederken 1999 yılı Haziran ayında ulusal televizyon kanallarında yayınlanan bazı video görüntüleri Türkiye'deki, laik düzen yerine

şeriata dayalı bir İslam devleti kurmak için taraftarlarını teşvik ettiği suçlamalarına neden oldu. Bunun üzerine, 22 Ağustos 2000 tarihinde aleyhinde dava açılmış, 2006 yılında bu davadan cürüm ve şiddete başvurarak teşekkül oluşturduğuna dair delil olmadığından beraat etmiş, bu karar 2008 yılında Yargıtay Ceza Genel Kurulunca oybirliği ile onanmıştır.

Fethullah Gülen, 2008 yılının Haziran ayında Foreign Policy ve Prospect dergileri tarafından oluşturulan Dünya'nın ilk 100 entelektüeli listesine alınmış ve internet üzerinden gerçekleştirilen ortak anket sonucunda birinciliğe seçilmiştir. Ayrıca 2013 yılında Time dergisi tarafından dünyanın en etkili 100 kişisinden biri olarak gösterilmiştir.

Hayatı

Erzurum'un Hasankale (Pasinler) ilçesi Korucuk Köyü'nde 27 Nisan 1941'de doğan Gülen'in babası Ramiz Bey cami imamı, annesi Refia Hanım ev hanımıdır. Gülen, altısı erkek, ikisi kız, sekiz kardeşin ikincisidir.

Öğrenimi

1945'de Kur'an öğrenmeye başlayan ve kısa zamanda Kur'an'ı hatmeden Gülen, 1946 yılında ilkokula başlamıştır. Babasının 1949 yılında Alvar Köyü'ne imam olması ve ailesinin oraya taşınması nedeniyle ilkokulu bırakmak zorunda kalmış, sonradan Erzurum'da dışarıdan girdiği imtihan ile ilkokul diplomasını almıştır. Babası Ramiz Efendi'den Arapça dersler; Hasankale'de bulunan Hacı Sıtkı Efendi'den tecvid ve Kur'an dersleri alan Gülen, 1951'de hafızlığını tamamlamıştır. Gülen, 1954'de Erzurum'daki Kurşunlu Camii medresesinde Alvar İmamı Muhammed Lütfi'nin torunu Sâdi Efendi'den medrese dersi almıştır. İki buçuk ay içinde Emsile, Bina ve Merah'ı metin ezberleyerek okuyan ve İzhar'ı bitiren Gülen'in Kâfiye okumasına lüzum görmeyen Sâdi Efendi onu Molla Câmî'ye başlatmıştır. 1955'den 1959'da Edirne'ye gidinceye kadar Osman Bektaş'tan fıkıh ve din eğitimi almıştır.

Gençlik dönemi

Askerlik öncesi ve sonrasında Edirne Üç Şerefeli Cami'de toplam 4 yıl süre ile imamlık yaptı. Askerlik acemi eğitim dönemini Ankara Mamak ve usta erlik dönemini İskenderun'da tamamladı.

Askerlik sonrasında, 1963 yılında, Erzurum'a giderek bir yıla yakın ailesinin yanında kaldı. Bu sırada Komünizmle Mücadele Derneği'nin 2. şubesinin

Erzurum'da kuruluşunda yer almış ve Halkevlerinin Erzurum şubesi yönetimine girmiştir.

Edirne'deki görevi sırasında Dar'ul-Hadis Camii'nin imam odasında özel sohbetler başlattı. 1965'te Kırklareli'ne tayin olup burada bir yıl vaizlik yaptı. 1966'da İzmir'e merkez vaizliğine atanan Gülen, 1971 yılına kadar buradaki görevine devam etmiştir. Bu yıllarda Kestanepazarı Derneği Kur'an Kursunda yöneticilik ve gönüllü öğreticilik yapmış; 1968 yılında resmi görevlendirme ile ilk kez Hacca gitmiş; ve gezici bölge vaizi olarak da Ege Bölgesi'nin çeşitli il ve ilçelerinde vaaz ve sohbetlerde bulunmuştur.

1971-1980 dönemi

5 Mayıs 1971 tarihinde, 12 Mart döneminde askeri cuntanın isteğiyle TCK'nın 163. maddesinden tutuklandı. 7 ay tutuklu kaldıktan sonra, 5 Kasım 1971 tarihinde tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı ve 1974 yılında beraat etti. 23 Şubat 1972 tarihinde Edremit vaizliğine atandı aynı zamanda Manisa ilinde de vaizlik görevlerine devam etti. Gülen, daha sonra İzmir'in Bornova ilçesi vaizliği görevine atandı.

1975 ve 1976 yıllarında Anadolu'nun bazı şehirlerinde Kur'an ve İlim, Darwinizm, Altın Nesil, İçtimaî Adalet ve Nübüvvet isimli konferansları vermiştir. İlk sayısı Şubat 1979'da çıkan Sızıntı dergisinde başyazıları ve daha sonra orta sayfa yazılarını da yazmaya başladı..

1981-1990 dönemi

1980'de 12 Eylül Darbesinden sonra askeri cuntanın İzmir ve Ege Ordu Sıkıyönetim Komutanlıkları tarafından yakalanma emri yayınlandı. Aynı tarihte İzmir'i terk etti. Anadolu'da çeşitli illerde dolaştı, dost ve akrabalarına sığındı. 20 Mart 1981 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığındaki vaizlik görevinden istifa etti.

1986'da Hacca giderek hacı oldu. İlk sayısı 1 Temmuz 1988 yılında çıkan ve üç aylık periyotlarla yayın hayatına devam eden Yeni Ümit dergisinde başyazılar yazmaya başladı. 1989'da İstanbul ve İzmir'de Diyanet İşleri bünyesinden bağımsız, gönüllü olarak vaazlarına yeniden başladı. Üsküdar'daki Valide Sultan Camii'nde 13 Ocak 1989 tarihinden 16 Mart 1990 tarihine kadar (62 hafta) verdiği vaazlar, daha sonra Sonsuz Nur adıyla üç cilt halinde kitaplaştırıldı. 1992 yılına kadar gönüllü olarak vaazlarını sürdürdü.

1991-2000 dönemi

1990'lı yıllarda Turgut Özal, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz, Bülent Ecevit, Abraham Foxman, Morton Abramowitz, Papa II. John Paul gibi tanınmış din ve devlet adamları ile görüşmeler yapmış, Amerika'da hayatını kaybeden Cumhuriyet Halk Partisi eski genel sekreterlerinden Kasım Gülek'in cenaze namazını vasiyeti üzerine kıldırması, ve çeşitli gazetelerde röportajları yayınlanmıştır. Mesela 1995'te Sabah'tan Nuriye Akman ve Hürriyet'ten Ertuğrul Özkök'e Türkiye'nin içinde bulunduğu durum, Başbakan Tansu Çiller ile görüşmesi, İslamiyet, siyaset, kadın ve eğitim konusunda röportaj vermiştir.

Bu yıllarda ayrıca Cumhuriyet Gazetesi ve Hikmet Çetinkaya'dan dava yoluyla almaya hak kazandığı 150 milyonluk tazminatları Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı'na bağışladı.

1999 yılı Mart ayında sağlık sorunları nedeni ile Amerika Birleşik Devletleri'ne giden Gülen, o tarihten bu yana, ABD'nin Pensilvanya eyaletinde yaşamaktadır.

2000 ve sonrası dönemi

2000 yılında Gülen aleyhine dava açılmış ve 2008 yılında bu dava beraatle sonuçlanmıştır. Yine bu dönemde Reuters haber ajansı, New York Times gazetesi, Le Monde gazetesi, Time dergisi, The Economist dergisi, Foreign Policy dergisi gibi dünyaca saygın yayın organları ve Ukrayna, Azerbaycan, G.Afrika gibi bazı ülkelerin saygın medya kuruluşları Gülen ve Hareketi hakkında inceleme yazıları ve röportajlar yayınlamışlardır.

28 Şubat sürecinde 2000 yılında Türkiye Cumhuriyeti'ni devirmek amacıyla yasadışı terör örgütü kurmaktan Gülen aleyhine dava açılmış, bu dava önce 2000 yılı Aralık ayında çıkan af ile askıya alınmıştır. Daha sonra 2006 yılında Terörle Mücadele Kanununda yapılan değişiklik sonrasında Gülen'in avukatlarının başvurusu nedeniyle yeniden görülmüş; 2008 yılında cürüm ve şiddete başvurarak teşekkül oluşturduğuna dair delil olmadığından yeni terörle mücadele yasasına göre beraat etmiş ve karar Yargıtay Ceza Genel Kurulunca da oybirliği ile onanmıştır.

3 Ocak 2008 tarihinde devlet kadrolarına sızdıkları yolundaki iddialara değinen Gülen, bir insanın kendi millet fertlerini yine kendi memleketindeki bazı müesseselere girmesi için teşvik etmesine 'sızma' denemeyeceğini söyledi : "Teşvik edilen insanlar da o müesseseler de bu ülkeye ait. Kastedilen manadaki sızmayı belli bir dönemde Türk milletinden olmayanlar yaptılar hatta belli yere kadar geldiler. Belki endişelerinin altında o sızıntıların fark edilmiş olabileceği

endişesi var. Bir milletin ferdi, kendi milleti için var olan müesseselere sızmaz; hakkıdır girer oraya; mülkiyeye de girer adliyeye de, istihbarata da girer hariciyeye de."

Haziran 2008'de ABD'den Foreign Policy ve İngiltere'den Prospect dergilerinin internet üzerinden okuyucu anketleri ile oluşturduğu Dünya'nın ilk 100 entellektüeli listelerin de yer almıştır. Ayrıca 2013 yılında Time dergisi tarafından dünyanın en etkili 100 kişisinden biri olarak gösterilmiştir.

Gülen hareketi

Gülen hareketi, başta Türkiye olmak üzere çeşitli ülkelerde faaliyet gösteren bir sivil toplum hareketidir. Hareketin okul, dersane, üniversite gibi eğitim kurumlarının yanı sıra dinler ve kültürler arası diyalog faaliyetleri ve yardım organizasyonlarını gerçekleştirdikleri çeşitli vakıf ve dernekleri ile ticari faaliyet gösteren çeşitli basın yayın kuruluşları, hastaneleri ve finans kurumları mevcuttur.

Hareket, çeşitli toplum kesimlerince Türkiye içi ve dışında, eğitime, Türk kültürünü tanıtmaya, dinlerarası diyaloga ve fakirlikle mücadeleye yaptığı katkılardan dolayı desteklenirken başka kesimlerince de laikliğe bir tehlike olarak görülmesinin yanı sıra siyasî ve ekonomik bir güç haline geldiği söylenerek eleştirilmektedir

Düşünce yapısı ve eleştiriler

Ana madde: Fethullah Gülen'in düşünce yapısı ve eleştirisi

Gülenin anlatımlarında, Kur'an ve siyer kitaplarından alınmış, doğaüstü hikayelere, şeytan, cin, melek gibi ruhanilere ve Ashab-ı kehf, Hızır, Lokman, Adem, Havva, Nuh gibi zaatlara yer verilir. Bu anlatımlarda eleştirelilikten uzak, onlara gerçeklik atfeden, tam bir inanmışlık ve adanmışlığın izleri görülür. Gülen'e göre Adem'in ilk insan olarak yaratılması ve Adem'in ege kemiğinden Havva'nın yaratılması inancı sebep-sonuç ilişkisi kapsamında ele alınmaması gereken mucize yaratılışlardır.

Yaratıcıya inanç, tevhid ve O'nun bilinmesi Fethullah Gülen'e göre insan olarak var olmanın biricik gayesi ve anlamıdır.

Şeriat ve Laiklik konusunda hiçbir eleştirel ifade kullanmayan Gülen'e göre, din, İslam ve şeriat kelimeleri eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Gülen laik sistem

içerisinde dinin %95'inin yaşanabileceğini, geriye kalan %5lik kısım için kavga çıkartılıp insanların dinden ürkütülmemesini söyler. Fethullah Gülen'in genelde Said Nursinin Risale-i Nur'larda ifade ettiği düşünce sistematığı içerisinde kaldığı, bazı ayrıntılarda ise ondan ayrıldığı görülür

Eleştiriler

İhsan Eliaçık eleştirileri: "... Fethullah Hoca'nın zihninde oluşan dini düşünce bana sorgulanmış, yüzleşilmiş gelmiyor. ...Yani onu sorgulayıp, doğru olanlarını sürdürüp yanlış olanlarını geride bırakarak yeniden inşa değil; geçmişte ne varsa olduğu gibi alıp, onu tekrar diriltip insanlara yeni bir dille sunma yolu tercih edilmiş."

Edip Yüksel ve Seyfullah Erdoğan'a göre, Gülen'in yaklaşımlarının diğer standart din alimlerinden pek bir farkı yoktur. Erdoğan'a göre Fethullah Gülen'in batıl düşünceleri; Bidat ve hurafelerin dinden ayıklanması konusunun Fethullah Gülen tarafından yıkıcı bir çaba olarak ele alınması, Hakikat'i Muhammediyye inancı, bazı kişilerin kendilerinden asırlarca önce yaşamış olan bir kişi olan Muhammed ile uyanık olarak görüşebildiği inancı, cevşen'i kabulü, ölmüş kişilerin yardıma geldiği inancı ve benzerleridir.Ender Helvacıoğlu ise F.Gülen'i bilimsellik, gerçeküstücülük, cincilik, şifacılık vb. yönleriyle değerlendirir.

Nurettin Veren'in eleştirileri cemaatin ve F. Gülen'in ilk yıllarında daha yoğun görülen seksist yaklaşımlar ve bazı dönüşümlerle ilgilidir; Değişimlerin örneği cemaatin bir duası olan ve sabah akşam 3 er kere tekrarlanan kadınların şerrinden Allah'a sığınma duası ile ilgili yorumlarda ve kadınlarla ilgili anlatımlarda görülebilmektedir. Ayrıca, ilk dönem vaaz ve konferanslarında görülen, kadının yüzünün örtülmesini de kapsayan mutlak hicab ve tesettür kurallarına uyması gerektiği telkinleri zaman içerisinde islamın aslında kadını eve kapatmadığı ve başörtüsünün bir farz değil bir furiat meselesi olduğu ifadelerine dönüşen anlatımlarda görülebilmektedir. Cemaatin ilk dönem yayınlarından olan Sızıntı dergisinde'nde fotoğrafın günah sayılması sebebiyle canlı fotoğraflarının boyunlarından bir küçük çizgiyle kesilmiş olarak çıkması[55] ve görsel medya olarak televizyonun popüler kültürün yozlaştırma ve dejenerasyon aracı olarak görülmesine karşın, cemaatin görsel medya organlarını oluşturan Samanyolu Yayın Grubu, içinde dizi filmlerin de oynatıldığı, cemaat değer yargılarının telkininde önemli bir enstrüman haline getirilmiştir. Aynı değişim faiz ve Bank Asya örneğinde bankacılık ile ilgili tutumlarda da görülebilir. Diyalogçu ve toleranslı imajına rağmen heterodoks

islami guruplara karşı tutum ve sözleri saldırgan olarak değerdendirilmiştir

Bibliyografya

Ana madde: Fethullah Gülen Bibliyografyası

Gülen'in çeşitli konuları ele alan çok sayıda kitap, makale, kaset, görüntülü video ve şiirleri mevcuttur. Eserlerinde, dini öğretisinin etkisini görmek mümkündür ve genellikle dini felsefe ve bakış açısını konu almaktadırlar. Eserleri başta İngilizce, Arapça, Almanca, İspanyolca ve Rusça olmak üzere değirik dillere çevrilmiştir.

Gülen hakkında birçok biyografi ve inceleme kitapları yayınlanmış ve yurtdışındaki çeşitli kurum ve üniversitelerde hakkında akademik konferanslar yapılmış ve bu konferanslarda 200'den fazla tebliğ sunulmuştur.

Fethullah Gülen'e ait olan Kırık Mızrap adlı şiir kitabından alınan 11 şiir; 2005 yılında Ahmet Özhan tarafından Hüzünlü Gurbet albümünde yorumlanmıştır. 2013 yılında ise aralarında Natacha Atlas, Bahroma, Ely Bruna gibi ünlü sanatçıların bulunduğu 12 sanatçı Gülen'e ait 12 şiiri İngilizce olarak Rise Up - Colours of Peace adlı albümde yorumlamıştır

Fethullah Gülen Hocaefendi, topluma sağduyu çağrısı yaptığı röportajının üçüncü gününde 'AK Parti-Cemaat kavgası' iddialarına açıklık getirdi. Öncelikle bu yaklaşımın doğru bir teşhis olmadığını belirten Hocaefendi, Türkiye'de son yıllarda temel hak ve hürriyetler konusunda ciddi bir daralma yaşandığını söyledi. Siyasetin kırııcı ve yıkıcı dilinin her kitleyi ötekileştirdiğini, toplumu kutuplaştırdığını vurguladı. Bu sebeple Gezi olayları sırasında 'çapulcular' denmesine itiraz ettiğini hatırlattı. Bir siyasî parti olmadıklarını ve hiçbir zaman da olmayacaklarını ifade ederken "Hiçbir partinin rakibi de değiliz. Herkese eşit mesafedeyiz. Buna rağmen memleketimizin geleceğı adına ümitlerimizi ve kaygılarımızı kamuoyuyla paylaşıyoruz." dedi.

Hocaefendi, Hizmet Hareketi'nin örgüt olarak gösterilmesine itirazını ise "Hayatında karınca bile incitmemiş insanlar kanunlara bu kadar riayet ederken gizli kapaklı bir örgütmüş gibi onlardan bahsedilmesi esef vericidir." sözleriyle özetledi. Camia'nın durduğu yer konusunda da çarpıcı ifadeler kullandı: "Biz dün nerede duruyorsak bugün de orada duruyoruz. Uzaklaşan kim ona bakmak lazım."

Dıştan bakıldığında bir hükümet-Cemaat kavgası var gibi görünüyor. Öyle yazılar yazıldı, analizler yapıldı. Bazıları da “Beğenmediğimiz partiyi sandıkta değiştiririz ama Cemaat’i nasıl değiştireceğiz?” diyorlar, ne dersiniz?

Evvelen şunu ifade etmek isterim ki mesele AK Parti-Cemaat kavgası değil. Temel hak ve hürriyetler konusunda son birkaç senedir ciddi bir daralma yaşanıyor. Siyasetin kırıcı ve yıkıcı dili her kitleyi ayrı ayrı ötekileştiriyor, toplumu kutuplaştırıyor. Gezi olayları sırasında ‘çapulcular’ demesine acizane itiraz ettim, ‘öyle dememek lazım’ dedim. Aleviler için de aynı şey geçerli. En tabii haklarına demokratik çözümler bulunamıyor. Belki de bulunmak istenmiyor. Cami-cemevi projesine destek verdik, beklenmedik yerlerden mevzua huşûnetle yaklaşanlar oldu.

Saniyen, biz bir siyasî parti değiliz, olmayacağız da. Binaenaleyh hiçbir partinin rakibi de değiliz. Herkese eşit yakınlıktayız. Buna rağmen memleketimizin geleceği adına ümitlerimizi ve kaygılarımızı kamuoyuyla paylaşıyoruz. Bu da en tabii ve demokratik hakkımız olsa gerek. Bundan rahatsız olunmasını yadırgıyorum. Ülkeyi idare edenlere “Şöyle bir fikrim var...” demek neden suç olsun? Gelişmiş demokrasilerde fertler ve o fertlerden oluşan sivil toplum kuruluşları fikirlerini, tenkitlerini kamuoyuyla paylaşıyor ve hiç kimse bundan rahatsız olmuyor.

Şunu da eklemek isterim ki, arkadaşlarımızın kurduğu her müessese devlet denetimine açık, kanunlara bağlı faaliyet gösteriyor. Yani tamamen şeffaf bir yapıdan bahsediyoruz. Asıl şeffaf olmayanların kim olduğu son aylarda ortaya çıkan bir kısım eracif ile daha net anlaşılmıştır. Hizmet, gönüllülük esasına dayanır. Hayatında karınca bile incitmemiş insanlar kanunlara bu kadar riayet ederken gizli kapaklı bir örgütmüş gibi onlardan bahsedilmesi esef vericidir. Devletin her biriminde her düşünceden insan olur. Sağcısı solcusu, Alevi’si, Sünni’si, gayrimüslimi, Kürt’ü, Türk’ü devletin verdiği görevi yerine getirir. Asıl önemli olan da o insanların kanunlar çerçevesinde işlerini yapmasıdır. Hangi fikirden olursa olsun insanların devlette çalışırken fişlenmesi, mesnetsiz bir şekilde suçlanması onların haklarına, hukuklarına bir tecavüzdür. Hiçbir suç olmadığı halde, bir kere “paralel yapı” var dersiniz o evham, karşınıza bin paralel yapı çıkarır. Ve masum insanlara zulmetmiş olursunuz.

Partizanlık başka, demokratik icraatlara destek başka

Deniliyor ki 12 senedir destek verdiğiniz partiye şimdi neden karşı çıkıyorsunuz? Bir menfaat birlikteliği mi vardı?

Kimseyle hiçbir menfaat birlikteliğimiz olmadı. Hep müstağni kaldık. Zira Kur'an ve sünnetten aldığımız ders öyle iktiza ediyordu. Makama talip olmayı, kendi değerlerimize ihanet gibi gördüm hep. Başkalarının içtihadına, hissiyatına bir şey demem. Ancak dünyaya talip olmayı alkışlanma arzusu altında kalmayı ahiretim için daima hatarlı gördüm. Arkadaşlarım da öyledir. Biz hiçbir zaman ne genel müdürlük, ne kaymakamlık, ne valilik, ne bakanlık talep ettik. Öyle bir talebi olan çıktıysa -ki ben öyle bir şey hatırlamıyorum- bizimle alakası yoktur. Var idiyse de kalmamıştır. Bu hissiyatımı bilvesile devlet erkânına iletmişim.

Biz demokrasi, temel hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi gibi mevzularda samimi bir destek vermeye çalıştık. Antidemokratik dönemlerin sona ermesi, çoğulcu demokrasi kültürünün kalıcı hale gelmesi için hangi parti adım atsa onu destekleriz. Körü körüne partizanlık başka bir şey, demokratik icraatlara destek vermek başka bir şey.

Biz dün nerede duruyorsak, bugün de orada duruyoruz. Uzaklaşan kim, ona bakmak lazım. Daha birkaç sene öncesine kadar temel hak ve hürriyetler konusunda adımlar atan bir siyasî parti bugün interneti yasak etmeyi, "istihbarat devleti" dedirtecek şekilde kanunlar çıkarmayı göze alıyor. Kullandığı keskin ve yaralayıcı dil ile sosyal ahengin ayarını bozma ve demokratik teamülleri rafa kaldırma teşebbüslerine destek vermemiz düşünülebilir mi? Mesele sadece Cemaat ile sınırlı olsa buna bir şekilde katlanmayı deneyebilirsiniz. Ancak geline noktanın daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesi gerekiyor. Türkiye maalesef dünyadan kopuyor, yalnızlaşıyor. İçine kapanan ve demokratik zenginliğini kaybeden bir Türkiye, sadece bu ülke insanına değil; şuuraltı müktesebatına dayanarak Türkiye'ye itimat eden, onu kendine hüsnü misal kabul eden herkese zarar verir.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin istirahat ettiği oda ile çalışma odası arasında küçük bir kitaplık bulunuyor. Yanındaki kapı ise misafirlerini ağırladığı ve sohbet ettiği salona açılıyor.

12 YILDIR BERABER OLDUĞUNUZ İNSANLAR YOLSUZLUK SORUŞTURMASINDAN SONRA MI KÖTÜ OLDU?

Hizmet hakkında örgüt ve çete suçlaması yapılıyor. Hatta seçim sonrası bir

soruşturma yapılacağı iddia ediliyor...

Maalesef öfke ile çok şeyler söyleniyor. Sanırım, hakaret sadedinde söylenmedik laf kalmadı. Pek çok şeyi tükettiler. Bu arada insafa sığmayacak ithamlar da dile getirildi. Örgüt, çete gibi lafların ardından yargıyı etkilemeye yönelik yönlendirmeler de yapılıyor. Bu o kadar tavazzuh etti ki, bir dava açılacağı artık meydanlarda söyleniyor. Ortada hiçbir suç yoksa, onca yola başvurulmasına rağmen bir suç bulunamıyorsa, kanun gücünü zorlamak adalet duygusu ile telif edilebilir mi? “Paralel yapı” denen mevhum ve muğlak suçlama toplumun hemen her katmanı, her kesimi için söylenebilir. Yani devlette çalışan kişilerin inancı, ideolojisi, cemaati, tarikatı, partisi üzerinden suç çıkarmaya çalışmanın sonu yoktur. Bir gün bir cemaati ‘paralel’ ilan eder onlara ‘çete’ dersiniz, bir başka gün biri de çıkar başka topluluklar için aynı iddiaları gündeme getirir. Devlette vazife alan ama bu arada bir sosyal, siyasî veya dinî bir topluluğa sempati besleyen herkesin başına bir gün ‘paralel devlet’ suçlaması bela kesilebilir. Hatta bugün bu mevzuyu sıkça diline dolayanların bir gün benzer bir suçlamayla karşı karşıya gelmeyeceğini kimse garanti edemez. Öyle ithamlarla insanlar zan altında bırakılırsa ne nizam kalır ortada, ne adalet.

Bir devlet memuru dairedaki amirini dinlemiyorsa, hukukta bunun tecziye usulü bellidir. Kanunlar çerçevesinde bu itaatsizliğin hesabı sorulur. Ancak meseleyi hukukî mecrasından çıkararak binlerce insanı yaftalayıp oradan buraya sürmenin insanlar hakkında davalar açıp zulmetmenin tarih önünde hesabı verilemeyeceği gibi ötede de hesabı verilemez.

Yargıya baskı yaparak zorla dava açmak katmerli bir zulüm olur ve maşeri vicdan bunun hesabını sorar. Ayrıca uydurma davalardan hukukî bir netice alınamayacağı da aşikârdır. Kaldı ki kanunlara riayeti bir tarz-ı hayat haline getiren bu ülkenin insanlarına örgüt dersiniz size de sorarlar: 12 yıldır bu insanlarla beraber çalıştınız onlar bunca senedir emrinizde görev yaparken iyi idi de yolsuzluk ve rüşvet soruşturmasından sonra birden kötü mü oldular? Her cuma hutbelerde kıraat edilen o ayeti hatırdan dûr etmemek lazım: “Allah adaletle emrediyor...” Yani kul hakkı yememekle, insanların hukukuna tecavüz etmemekle emrediyor.

TARAFTARLARINA “ASKERE DİZ ÇÖKTÜRDÜK” DİYENLER, TUTUKLU SUBAYLARA “BİZ DEĞİL CEMAAT YAPTI” DEDİLER

Uzun bir zamandan beri hükümet kaynakları yurtiçinde ve yurtdışında bütün olumsuz gördükleri şeyleri Cemaat’e, demokratik ve olumlu gördükleri her şeyi

kendilerine mal etmekteydi. Şimdi Ergenekon sanıkları serbest bırakılırken yine benzer bir metotla faturayı “Cemaat”e kesiyorlar. Bu propaganda zaman zaman etkili de oluyor... Ne dersiniz?

Bu iftiralarla toplumun önemli kesimlerini iğfal etmeyi denediler. Mesela bazı medya gruplarına, “Bizim sizinle bir problemimiz yok ama Cemaat sizinle uğraşüyor.” dediler. Şimdi internetlere düşen o kayıtlar gösteriyor ki ülkeyi yöneten insanlar işi gücü bırakıp bu insanların mahkûm olması için uğraşmış. İş dünyasından ihalelere girip hakkıyla kazanan insanları bile doğrudan müdahale ederek saf dışı bırakmışlar. Burada en üzücü şey, bu tür yanlışları masum bir kitlenin üzerine yıkarak korkunç bir vebale girmeleridir. Bu konuda yapılan gıybetler, atılan iftiralar o kadar çok ki, mahzun olmamak elde değil.

En üzücü kısmı da ordu ile ilgili. Kapalı kapılar ardında “Askere diz çöktürdük, karşımızda topuk selamı verdirdik, askerî vesayeti sona erdirdik...” gibi cümleler kuranlar, askerî yetkililere de, “Bu işi biz çözeriz ama cemaat mani oluyor.” dediler. Halbuki birkaç günde MİT Müsteşarı Sayın Hakan Fidan için yasa çıkardılar. İsteselerdi ve samimi olsalardı eski Genelkurmay Başkanı Sayın İlker Başbuğ ve diğerleri için, bir gecede kanun çıkarırlardı.

Kaldı ki ben size bir hissiyatımı söyleyeyim. Arkadaşlarım defalarca şahittir ki o emekli askerlerin derdest edilmesi karşısında yüreğim burkulmuş, gözlerim dolmuştur. “Ah keşke bu şerefli üniformayı üzerinde taşıyan insanlar, bu durumla hiç karşı karşıya gelmeseydi...” demişimdir. Ne var ki benim mer’i hukuka müdahale etmem ya da bu konuda herhangi bir telkinde bulunmam mümkün değil. Darbe, ağır bir suçlamadır ve hukuk kendi kuralları içinde bunun hesabını sormak zorundadır. Ona bir şey demem. Ancak keşke yaşını başını almış, uzun yıllar hep saygı görmüş insanların yaşları, sağlık durumları dikkate alınarak hukuk içinde bir yol bulunsaydı...

Hissiyatımız budur. Hep de böyleydi. Şimdi sanki onları zor duruma düşüren “Cemaat”miş gibi davranılması gerçeklere münafidir. Geçenlerde üst düzey emekli bir emniyet istihbarat görevlisi, bir gazeteciye konuşmuş. Arkadaşlar bana internetten okudu. Diyor ki: “Hangi operasyonu yaptıysak operasyon öncesinde Sayın Başbakan’ın bilgisi vardı.” Sanırım bir köşe yazısına konu edilen bu beyanat hiçbir makam tarafından yalanlanmadı. Şunu sormaya hakkımız yok mu: Madem bütün operasyonları biliyor ve bu icraatlar sizin bilginiz dahilinde yapıyorsa bugün ‘kumpas’tan bahsedip insanları zan altında bırakmak büyük bir vebal almak değil mi? Öyle bir kumpas varsa neden o zaman müdahale etmediniz? Şayet biliyor ve müdahale etmediyseniz ‘kumpas’a

ortak olmuş sayılmaz mısınız?

Fethullah Gülen Hocaefendi, Türk okullarını yabancılara gammazlama gayretlerini duydukça iki büklüm olduğunu, Cenab-ı Hakk’a sığındığını ifade etti.

Tahribat arzusunun insaf sınırlarını zorladığını belirten Hocaefendi, “Dünyanın dört bir yanına kültürümüzü, dilimizi taşıyan bu insanların faaliyetlerini görmezlikten gelmek nankörlüktür. Güneş balçıkla sıvanmaz. Ne yaparlarsa yapsınlar, bu basiretli toplum her şeyi görüyor ve biliyor.” dedi. Hizmet erlerinin ye’s’e kapılmaması gerektiğinin altını çizen Gülen, millete, hatta bütün insanlığa yapılan hizmetlerin, Allah’ın izni ve inayetiyle devam edeceğini, kervanın yürüyeceğini dile getirdi. Hocaefendi, Gezi olaylarıyla ilgili de şu değerlendirmeyi yaptı: “Demokratik talepler, çevre duyarlılığıyla masumane bir şekilde başlayan eylemler oldu. Hoşgörüyü yaklaşılabildi. Gidilip nabızları tutulup dertleri dinlenebilirdi. Tam tersine şiddetle bastırıldı. Oraya yapılacak bir AVM, bir damla kan eder miydi?”

Efendim Ankara’da Büyükelçiler Konferansı’nda “Bu örgütü muhataplarınıza iyi anlatın.” denilerek yurtdışındaki okulları o ülkelere bir bakıma jurnalleme talimatı verildi. Bu konuda neler söylemek istersiniz.

Dünyanın dört bir bucağından gelen gammazlama gayretlerini duydukça iki büklüm oluyor, Cenab-ı Hakk’a sığınıyorum. Maalesef tahribat arzusu insaf sınırlarını zorluyor. Bu müesseseler Anadolu insanının büyük fedakârlıklarıyla kuruldu. Türkiye’den hemen herkes o okulları gördü. Sağcısı, solcusu, ulusalcısı, dindarı, ateisti... AK Partilisi, CHP’lisi, MHP’lisi, BBP’lisi, Saadet Partilisi, BDP’lisi... Toplumu oluşturan hemen herkes. Bir kişi duymadım ki çıksın ‘bu okullar zararlıdır’ desin, kapatalım desin. Ne akli ne siyasi hiçbir kriterle ve argümanla bu okullara karşı olmak mümkün değil.

Okulları kuran arkadaşlar maddi ve manevi bir menfaat gözetmeden gittiler. Oralara Anadolu insanının kucaklayıcılığını götürdüler. Hoşgörüsünü götürdüler. Evrensel değerlerimizi götürdüler. Dünyanın dört bir yanına kültürümüzü, dilimizi taşıyan bu insanların faaliyetlerini görmezlikten gelmek bir nankörlüktür. Güneş balçıkla sıvanmaz. Ne yaparlarsa yapsınlar, bu basiretli toplum her şeyi görüyor ve biliyor. Dolayısıyla olup biten bu şeylere engel olamama, ışığını söndürememe, onları hezeyana sevk ediyor olabilir.

Muvazenesizce çırpınıyorlar. Bunun da bilinmesi lâzım.

SOHBET-İ CÂNÂN: Fethullah Gülen Hocaefendi, sağlığı müsaade ettiği ölçüde her gün ders okutuyor. Bu derslerde tefsir, fıkıh, hadis, tasavvuf gibi temel İslamî ilimlere dair eserler ilahiyatçılardan oluşan bir heyetle müzakere ediliyor.

ALLAH'IN İZNİYLE KERVAN DURMAYACAK

Siz Türkiye'nin gönüllü lobilerle dıştan desteklenmesini sağlamazsanız, küreselleşen bir dünyada Türkiye'nin tek başına, dünyadan kopuk olarak ayakta durması mümkün olmaz. Bundan sonra, sadece Türkiye değil, hiçbir devletin tek başına ayakta durması mümkün değil. Türkiye'nin, dünyanın dört bir yanında Türkiye'yi seven ve sempati duyan insanlarca desteklenmesi lazım. Cihanşümûl bir sulh için toplumların birbirini tanıması, anlaması gerekir.

Bu hayırlı hizmetlerin ademe mahkûm edilmesinden, yabancılara sizin ifadenizle jurnallenmesinden dolayı üzüлüyor ve ızdırap duyuyorum. Ama her şeye rağmen biz, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da hep karakterimizin gerektirdiği şekilde herkese saygılı olmaya çalışacağız. Üç beş günlük bir dünya için kem söz söylemeyecek, gönül kırmayacak ve herkese sevgi çağrısında bulunacağız; bulunacak ve milletimize karşı münasebetlerimizde Hz. Bediüzzaman'ın şu sözlerine bağlı kalacağız: “Senelerden beri çektiğim bütün ezâ ve cefâlar, maruz kaldığım işkenceler, katlandığım musîbetler, hepsi de helâl olsun! Seksen küsur senelik hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Ömrüm harp meydanlarında, esaret zindanlarında, memleket hapishanelerinde geçti. Aylarca ihtilâttan men edildim. Divan-ı harplerde bir cânî gibi muamele gördüm. Bana zulmedenlere, beni kasaba kasaba dolaştıranlara, türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek isteyenlere ve zindanlarda bana yer hazırlayanlara hakkımı helâl ettim.” Evet, bir mümin olarak, bu duyguları paylaşacağıma söz verdim. Kimseye küsüp darılmayacağım. Ölümü gülerek karşılayacağıma, celâlden gelen cefayı, cemalden gelen vefa ile bir bileceğime ahdedtim.

Ne var ki oralardaki arkadaşların, diğer yerlerdeki arkadaşlarımızın ye'se kapılmaması lazım. Bu millete, bu milletin bugününe ve yarınına, hatta bütün insanlığa yapılan şu hizmetler, Allah'ın izni ve inayetiyle devam edecek, kervan yürüyecektir. Bu kervanı yine Allah'ın lütfu ve keremi ile ne iftira durdurur, ne de tezvirât. Vicdanı ve kalbi duru olan insanlar bu iftira ve yalanları basiretleriyle kavrayacaklardır...

Daha önce de bir vesile ile arz etmeye çalıştığım gibi bir kısım yobazca

davranışlar, yürüdüğümüz yolu yürünmez bir hale getirmeye çalışsa da, diyaloga açık ruhlar, etrafına tebessümler yağdıran gönül insanları, günahını bilen vicdanlar, hatalarına pişmanlık duyan ruhlar, geleceği mantık ve muhâkeme üzerine bina etmek isteyen dimağlar hayatîyetlerini devam ettirdiği sürece, ruhumuzun sarsılan kısımlarını yeniden derleyip toparlayacak ve yeniden herkesi sevmeye devam edeceğiz. İşin bize bakan yanı bu. Gezi sürecinde maalesef...

Diğer yanıyla da Türkiye’de toplum katmanlarını, farklı aidiyetleri birbiriyle kutuplaştırmayı çok tehlikeli buluyorum. Ateşle oynamak gibi bir şey. Bir ebeveyn, aile fertleri hangi görüşlerde olursa olsun, birbirlerine karşı nasıl kışkırtır? Biz kökleri yüzyıllara uzanan büyük bir aileyiz. Birbirimizin düşünce ve aidiyetlerini kavga vasıtası yapamayız. Herkes bir başkasının farklı konumuna saygı duymalı. Söz ve ifade hürriyeti inhisar altına alınamaz. Ekseriyetin ses ve sözü ne kadar saygıdeğer ve dikkate şayan ise azınlığın ses ve soluğu da o kadar kıymetli ve takdire şayandır. Kitleleri sıkboğaz ederseniz içtimai fay hatlarını kırarsınız. Ve bu da hiçbir siyasi getiri için göze alınacak bir bedel değildir.

Gezi sürecinde maalesef bu oldu. Demokratik talepler oldu, çevre duyarlılığıyla masumane bir şekilde başlayan, yeni tabirle, eylemler oldu. Hoşgörülle yaklaşılabildi. Gidilip nabızları tutulup dertleri dinlenebilirdi. Tam tersine şiddetle bastırıldı. Oraya yapılacak bir AVM bir damla kan eder miydi? Bir can eder miydi? Tabî bu baskı şiddet doğurdu, mahalli bir mesele devlet güvenliği haline geldi. Sahneye kargaşa için fırsat bekleyen şekavet şebekeleri de girince o günlerde çok endişe ettik. Dünyanın her yanında arkadaşlarımız duaya durdular. Hacet namazları kıldılar. Gel gör ki bu hadiselerin arkasında bile cemaat parmağı var denildi. Allah, insaf ve izan versin.

Sulh ve sükûn sürecini bozmamak lazım, uzlaşma bölgenin tamamını kapsamalı

Çözüm süreci ve geline nokta konusunda nasıl düşünüyorsunuz?

Daha önce de defaatle arz ettim. Bir mümin sulhun yanında olur. Sulhun gerektirdiği tavırları takınır. Orada teraküm etmiş, birikmiş problemler var. Bunlar her defasında silahla çözülmeye kalkıldı. Böyle olunca da katlanarak büyüdü. Şimdi bir sulh ve sükûn süreci var. Bozmamak lazım. Bu, her iki taraf için de düşmanlıkları unutmaya ve hataları gözden geçirme için iyi bir fırsat.

Devlet vatandaşlarına karşı her şeyden önce adil olmalı. Temel hak ve hürriyetleri başka değerler karşısında pazarlık unsuru olarak görmemeli,

kullanmamalı.

Çözüm süreci daha başlamadan, fakir, anadilde eğitim hakkında kanaatimi ifade etmiştim. Bir türlü adım atılmadı. Hâlâ sürüncemede. Bir an evvel Kürtçe eğitim verebilecek kabiliyette öğretmenler yetiştirilmeli. Bu, halkın istemesiyle olacak, bir iş değil. Devletin adım atması lazım. Bu adımları atarken de söz, tavır ve davranışlarımızda lütfedici imajı uyarmaktan uzak durmalı. O bölge, tarih boyunca medeniyetlere beşiklik yapmış, çok zeki insanları barındırmış. Türkiye, bunu yaparken Kürt vatandaşlarına gerekli hak ve hürriyetleri tanımanın yanında diğer coğrafyalarda yaşayan Kürtlere de yardım elini uzatmaktan geri durmamalı. O insanlarla da kültürel ve tarihî bağlar yeniden kuvvetlendirilmeli, kopmaz hale getirilmeli.

Üç temel problemimiz var: Bunları Hz. Bediüzzaman, yaklaşık bir asır önce cehalet, fakirlik ve tefrika olarak ifade ediyor. Bunların hasıl ettiği ümitsizlik; hile, aldatma, karşılıklı güvensizlik gibi meseleler ortada.

Siyasî gayri siyasî herkesle ortak payda...

Bütün bunları ortak bir platformda ele almak lazım. Tepeden bakarak tekebbüre girerek olmaz bu. Bir uzlaşma olacaksa o bölgenin bütününü, farklı düşünen bütün insanını içine alan bir uzlaşma olur. Kimseyi dışlamamak lazım. Siyasi, gayri siyasi herkesle ortak bir paydada buluşmak lazım. Orada yaşayan insanların problemlerini kendilerinin çözmesine imkan tanımak lazım. Bu hususlarda yavaş kalınırsa çözüm süreci sekteye uğrar diye korkuyorum. “Yeter ki kan akmasın...” diyelim tamam. Bu bile belli bir pragmatizm ihtiva ediyor. Ötesi hedeflenmeli. O bölge insanının huzuru, mutluluğu ve refahı; Türk’üyle Kürt’üyle, Sünni’siyle, Alevi’siyle, Arab’ıyla, Süryani’siyle aynı ailenin fertleri halinde yaşayacak bir atmosfer temini gerekiyor.

İlle de ‘üst akıl’ arayacaksanız Cenab-ı Hakk’ın inayetine bakın son günlerde belli çevreler, Hizmet Hareketi’ni karalamak için ‘üst akıl’ gibi bir tabir ortaya atarak dışa bağımlılık imasında bulunuyor.

Büyük bir vebaldir bu. Hiçbir dönemde insanlar bu kadar çok yalan ve iftira ile karşı karşıya gelmemiştir sanıyorum. Muttali oldukları bir husus varsa onu kamuoyu ile paylaşmalılar; değilse müminlere iftira etmiş olurlar. Karalama o kadar haddi aşacak noktaya geldi ki, her gün yeni bir yalana hatta iftiraya rastlıyoruz. Tûl-i emel (ikbal arzusu) kalpleri katılaştırır; hiçbir şeyi ter u taze

duyamazsınız. Maneviyatı göz ardı eder, hafife alır; hatta alay edersiniz. Kalp katılaştınca, tûl-i emel ile dünyaya sımsıkı sarılınca her şeyi bu fani âleminden ibaret sanırsınız. Ve ağzınıza geleni hemen oracıkta söyler, günaha batmaktan endişe duymazsınız. Kur'an, katı kalpli olmamayı, yumuşak bir kalp taşımayı, ince ruhlu olmayı tavsiye ediyor. Kalp kasveti ruhları esir alınca, insan dünyalık bir hedefe ulaşmak için meşru, gayri meşru farkı gözetmeksizin her yola başvurur. Maalesef hicran dolu bugünlerin bir sebebi de kasvet-i kalbiyedir.

İlle de bu Hizmet için bir “üst akıl” arıyorlarsa söyleyeyim o, Cenab-ı Hakk'ın istişare ve uhuvvete lütfettiği inayet ve sıyanettir. Fani hiçbir güce dayanmayan bu Hizmet, O'nun inayetiyle mesafe aldı ve O himaye ettiği müddetçe kimse ona zarar veremeyecektir. Mümin, temkin insanıdır. Yalan yanlış bilgiler doğrultusunda kardeşleri hakkında gıybet etmez, suizanda bulunmaz, iftirayı etrafına taşımaz. Her vesile ile ‘dünya dünya’ diye haykıranların ajandalarında ukba yok maalesef. Bu ise insanları itikadi bir inhirafa kadar sürükleyebilir. Akaide dair çok yanlış ve sahibini zor durumda bırakacak sözler dile getirildi. Medya bu sözlerle geniş bir şekilde yer verdi. Bunlar, dine diyanete ters; ama konuşması gerekenler bile maalesef susuyor. Her gün duygu ve düşüncelerimizi yenileyerek çevremizde oluşan fitne-u fesattan ruhumuzu kurtarabiliriz. Nazarî Müslümanlık bir hayat tarzına dönüşürse kalp kasvet bağlar ve insan kendi mesuliyetini unutarak sürekli müminleri karalamaya başlar. Elbette bir gün bu bulanık sular durulur. Bu ülkenin insanları yine birbirinin yüzüne bakacaktır. Aynı kıbleye müteveccihen namaza duran insanların her ne sebepten olursa olsun, ileride mahcup olacağı sözleri sarf etmemesi gerekir.

Hayatın manasını seçim sandığından ibaret görmeyi müminlere yakıştıramadığını ifade eden Hocaefendi, ille de bir partiye oy verin demeyi vicdanî baskı olarak gördüğünü, bir partiye angaje olmayı toplumun diğer kesimlerinden tecrit olma saydığını söyledi. Hocaefendi, “Herkes etrafına bakacak, belediye başkan adaylarını değerlendirecektir. Netice itibarıyla bu bir genel seçim değil. Adaylar partiden daha önemli ve her partiden hizmet verecek istidatta çok kıymetli başkan adayları vardır. Herhangi bir partiye oy vermediğinizde günahkâr olmazsınız.” dedi.

NOT: Röportajın yayınlanma sürecinde bir kısım gazeteler röportaj içeriği ile ilgili eleştiri getiremeyince, akla hayale sığmayan hezeyanları ya kendileri seslendirdi veya bunları söylemeye müsait gayri memnunları bulup onlara seslendirtti. Kur'an-ı Kerim'le alenen alay edilmesine tek kelime edemeyen bu samimiyetsiz insanlara cevap vermeye değmezdi. Bununla beraber bu istifhamları ciddiye alabilecek samimi insanlar için bunları Hocaefendi'ye

sorulması için ilettim.

Seçimlere sayılı günler kaldı. “Camia hangi partiye oy verecek?” diye tartışılıyor.

Sürekli bunu konuşmayı, hayatın manasını seçim sandığından ibaretmiş görmeyi doğrusu mü’minlere yakıştıramıyorum. Tabii ki ülkenin istikbali için seçim sandığı da önemli bir şey; ama her şey değil. Sizin de bir yerde ifade ettiğiniz gibi amel sandığını bir kenara iterek sadece seçim sandığına odaklanmanın bazı insanları nasıl savurduğunu, yalan ve iftiranın nasıl rahat söylendiğini görmemek, üzülmemek mümkün değil.

Kime oy verme meselesine gelince. Kadimden bu yana fakir hep ‘vicdan kanaatinize göre rey verin’ demişimdir. İlle de şu partiye oy verin demeyi vicdan bir baskı gördüğüm gibi, bir partiye angaje olmayı toplumun diğer kesimlerinden tecrit olma sayarım. Referandumdaki açık ve net tavrımız bir partiye değil; demokratik adımlar atılmasına binaendi. Vakıa bugünlerde onun da kıymetinin bilinmediği ortaya çıktı...

şimdi bir tarafta sabahtan akşama hakaret yağdıran bir parti başkanı var. Ve maalesef o partinin kil insanları derin bir sktu tercih ediyor. Aşırı partizanlar hariç bu duruma AK Parti tabanının nasıl üzüldüğüne pek çok vesile ile muttali oluyorum. Bu kadar ağır lafları içine sindiren varsa yine gidip o partiye oy verir; ama her insaflı insanın yüreğini burkan, vicdanını kanatan o sözler sanırım arkadaşlarımızı da derinden sarsmıştır. Herkes etrafına bakacak, belediye başkan adaylarını değerlendirecektir. Netice itibarıyla bu bir genel seçim değil. Adaylar partiden daha önemli ve her partiden hizmet verecek istidatta çok kıymetli başkan adayları vardır. Herhangi bir partiye oy vermediğinizde günaha girmiş olmazsınız.

Efendim müsaadenizle Amerika’da ikametiniz, Türkiye’ye dnmeyişiniz hakkında spekülasyonlar yapıılıyor. Bu mevzuda ne dersiniz?

Dönüşümü isteyenlere hsnzanla bakmak istedim. Daha önce de isteyenler oldu. O gün de asıl niyeti anlamıyor değildim. Fakat nezaket ve m’minlere hsnzannımı elden bırakmadım. Başta ifade edeyim, ben mü’minlerden bir m’minim. Ayaklarım hep yerde oldu. Hep yle yaşadım. Allah’a kul olmayı hiçbir makama, sıfata değişmem. Cenab-ı Allah’a da böyle kavuşmayı dilerim. Hiçbir dış mihrakla da alkam yok ve olamaz. Dış mihrakların ağına düşenler, ikbal, iktidar ve daha başka dünyevî makam mansıp peşinde koşanlardır.

Maalesef kendileri güçlenince, kuvvet kazanınca, despotça gelip devlete, idareye el koyma hatta bir daha kalkmama hevesi taşıyanlar; güç ve iktidar hesabı taşımayan hatta bu türlü şeylerden kaçan, Allah'ın rızasını ve ahiretini düşünenleri tehlike olarak görmeye başlarlar. Bu insanları devlet için tehlike gibi göstermek isteseler de temelde kendi planlarının önünde bir tehlike gibi algılarlar.

En gelişmemiş toplumlarda bile insanlar sözleri ve yaptıklarıyla yargılanır ve bunlara bakılarak haklarında hüküm verilir. Bütün yaptıklarım ve sözlerim tam 50 yıldır halkın ve devletin gözü önünde. Gizli hesapları olan bir insanın 50 yıl boyunca ima ve işaret yoluyla bile bunları sızdırmadan gizlemesi mümkün mü?

Dönüp dönmeyeceğime dün böyle, bugün şöyle düşünenlerin kanaatiyle değil huluslarına kalbim gibi itimat ettiğim arkadaşlarımla istişaremle karar veririm. Daha önce de ifade ettim, dönersem de şunun bunun gibi değil Ramiz Efendi'nin Üç Şerefeli Cami'de imamlık yapan oğlu gibi dönerim.

Musibetler gelir geçer, kimseye gönül koymayın

Uzun zamandır internetten de yayınlanan sohbetlerinize ara verdiniz. Sevenleriniz, bu kadar tazyik ve hakaret altında hissiyatınız nedir merak ediyor, onlara söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Başımıza gelenlere karşı hep sabırlı olmalıyız ve nezih üslubumuzu asla ve kat'a terk etmemeliyiz. Her dönemde insanlar bazı sıkıntılar çekmiş. İmamı Rabbani, Hasan Şazeli, Mevlânâ Bağdadi gibi abide şahsiyetler de çok büyük çileler çekti. Üstad Bediüzzaman'ın çilesi dillere destan... Çekmediği cefa, görmediği eza kalmamış. Biz o büyük zatların ancak kıtmirleri olabiliriz. Fakat yol onların yolu, yöntem onların yöntemi ise her türlü çileye hazır olmak gerekir. Gönül koymamak lazım. Biz sabah akşam Allah'a yalvarmalı, "Radina billahi rabben ve bil İslami dinen ve bi Muhammedin resulâ (sas)" (Rab olarak Allah'tan, din olarak İslam'dan, resul olarak Muhammed'den (sas) razı olduk) demeliyiz. O'na karşı katiyen küskünlüğe girmemek, hep rıza duygusuyla oturup kalkmak lazım. Musibetler gelip geçicidir. Dünyada bir tsunami gibi önüne katıp götürse de Allah ile münasebetimiz tam ise ahiretimizi kazanmış sayılırız. Bu davaya gönül vermiş insanlar, bununla dünyevî bir şey hedeflememişlerse şayet, öbür âlemde ebedî sultanlıklar kazanır. Herkes yerinde durmalı. Belki şartlara ve konjonktüre göre ille de bu yol dememeli; icabında ana yolları tıkasalar bile başka yollardan bir yerlere varmaya çalışmalı. O varılacak yer evrensel insanî değerlerdir. O insanlar hiçbir zaman karamsarlığa kapılmadı; biz de kapılmamalıyız.

Ümidimizi yitirmememiz gerekiyor. “Yeis öyle bir bataktır ki, düşersen boğulursun, azmine sarıl sımsıkı bak ne olursun...” Âkif böyle diyor. “Yaşayanlar hep ümitle yaşar, me’yus olan ruhunu vicdanını bağlar.” Bu kasvetli havanın silinip gideceğine inanıyoruz Allah’ın izni ve inayeti ile. Hep bu ümidi taşıdık.

Şimdiye kadar maruz kaldığımız şeyleri, siz de söylediniz. Ben daha askere gitmemiştim 27 Mayıs’ı gördüm, orada da preslendim. 12 Mart’ta da preslendim. 12 Eylül’de 6 sene bir şaki gibi kaçtım. Merhum Turgut Özal ayağını sağlam bir yere bastığı dönemde ağırlığını koydu. Ellerini çektiler üzerimden. Daha sonra da devam etti bu. Hacca gittim geldim. Yollar gene benim için tıkanmıştı. Yine güvenlik mahkemesinde ifade vermiştim. 28 Şubat sonrası, Savcı Nuh Mete Yüksel’in açtığı bir dava senelerce sürdü. Orada gördüğüm o kötülük, o şenaat, o denaate rağmen burada inanın New Jersey başsavcısında saygı gördüm. Beni dış kapıda karşıladı. Moralim bozulmasın diye sandalyeyi kendi tuttu oturttu. Gitti kendi bardağını yıkadı, su doldurdu, önüme koydu. “İfade veriyorsunuz, dudaklarınız kurur.” dedi. Burada onu gördüm. Bizi tanımaz, bilmez. Sonra bu kadar centilmenliğine karşı, acaba bir hediye gönderelim mi filan dedik. Araya giren Kemal Bey hâlâ hayattadır. Hediye takdim ettiğinde, “Ben davasını gördüğüm bir insanın hediyesini kabul edemem.” dedi. Evet bu hukuk felsefesi, bu hukuk anlayışına göre, galiba dedim, bunca olumsuzluğa rağmen, bu insanlar ayaktalar. Dünya muvazenesinde müessir bir unsur fonksiyonu eda ediyorlar.

Evet şunu da ifade edeyim. Askerliğimde de ben hapiste yattım. Niye vaaz ediyorsun diye. Beni himaye eden bir komutan vaazıma müsaade ediyor, kendi de gelip gidiyordu. O ayrılınca ağlayarak boyunuma da sarıldı. “Benden sonra sana kötülük yaparlar.” dedi. Ve dediği gibi oldu. İçeriye aldılar ve orada da yattım. Değişik zamanlarda da değişik tazyiklere değişik tahriklere, hakaretlere, tehditlere maruz kaldım. Fakat bu dönemde maruz kaldığım şeylerin yanında eski yaşadıklarım yüzde bir etmez. Söylenen o saygısızca sözler, o ifadeler, o beyanlar... Ama herkes sözünde, sohbetinde, tavrında, davranışında kendi karakterinin gereğini aksettirir. Kimseye bir şey diyemeyiz vesselam.

Yeni bir anayasa şart

Türkiye zor günler yaşıyor. Bazen insanlar bu kargaşadan dolayı umutsuzluğa da kapılıyor. Türkiye bu atmosferden sizce nasıl kurtulur?

Öncelikle ifade etmek isterim ki böyle dönemlerde Cenab-ı Mevlâ’ya iltica etmek, O’na yalvarıp, O’na sığınmak gerekir. Akıbetinden endişe etmeyenin

akıbetinden endişe edilir. Sürekli emniyet duygusu ile meşbu yaşayıp, başkalarının imanından şüphe duyanlar manevî açıdan çok büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalır. Seyyidina Hazreti Ömer, akıbetinden endişe ediyordu. Günahını, sevabını hesap ederken, “Başa baş gelse sevinirim.” diyordu. Biz de, hususen ahirzamanda, kendimizden endişe etmeli; “Tut elimden Allah’ım! Tutmazsan helak olurum.” deyip, O’nun rahmet ve inayetine sığınmalıyız. Fert için böyle olduğu gibi topluluklar için de iman ve tevekkül bir sığınaktır; o sığınağa dehalet etmeyen egosunun altında kalabilir, Allah korusun.

Bu, işin bir yönü. Diğer yönü de şudur: Bu ülkenin şu andaki badireleri aşabilmesi için yeni bir iklime ihtiyaç var. Temel hak ve hürriyetleri garanti altına alacak bir anayasa yapılması şart. Böyle bir anayasa yapılması için sosyal talebin artması, ilgili kişi ve kurumların evrensel hukuk çerçevesine münasip bir anayasa için zorlaması gerekiyor sanırım. Maalesef “demokratik hukuk devleti” normlarının zarar gördüğü anlaşıyor. Pek çok aydın da bu minval üzere analiz yaptı. Kendinden, kendi öz değerlerinden ve halkından uzaklaşan Türkiye, dünyadan da fersah fersah uzaklaşmış olur.

Günümüzde fert ve toplumlar devletin önüne geçmiştir. Yukarıdan dayatılan; ya da empoze edilen hiçbir projenin zorla hayata geçirilmesi mümkün değildir. Tâ asrın başında Bediüzzaman, “Medenîlere galebe ikna iledir, icbar ile değildir.” demişti. Binaenaleyh toplum üzerinde kurulan baskılar kalıcı olamaz. Hadiselere sabırla, teenni ile, teyakkuzla, ferasetle, basiretle yaklaşmak zorundayız. Siz meseleye size yakışır bir vakar ve ciddiyetle yaklaşır, sabır ve tevekkülle hadiseleri göğüslerseniz bir gün mutlaka akliselim galebe çalar. Hatta o gün kimileri yaptığı gıybetten, iştirak ettiği iftiradan dolayı mahcup olur; siz de “Bugün kınama günü değil” der sinenizi ona açar, onları irtikap ettikleri günahlardan dolayı utandırmazsınız. Tarih boyunca hep böyle olmuştur. Birileri uzaklaşıp giderken siz de ters istikamete doğru çekip giderseniz aranızdaki mesafe katlanarak artar ve vifak ve ittifaka ihtiyaç duyacağınız bir günde hata yaptığınızı anlarsınız. Anlarsınız ama iş işten geçmiş olur. “Bu da geçer ya Hû” deyip hizmetimize devam etmekten, hızımızı artırmaktan başka bir şey düşünmemeliyiz. Acizane kanaatim bu.

‘Müspet hareket’ haksızlık karşısında dilsiz kalmak değildir. Kimileri, Camia’nın bugünlerdeki tavrının Bediüzzaman’ın “müspet hareket” felsefesine aykırı olduğunu ileri sürüyorlar?

Hazreti Üstad, eserlerinde bu hususa vurgu yaparken, onun şartlarını da belirtmiş: “Rıza-yı İlâhiye uygun hareket etmek, iman hizmetini yapmak, vazife-i İlâhiyeye karışmamak, asayişi korumak, sabır ve şükür içinde olmak.” Müspet hareket, haksızlık karşısında dilsiz kalmak değildir. Bediüzzaman, sırf “otoriteler yapıyor” diye zulme, haksızlığa ve hukuksuzluğa sessiz kalmamıştır; iftiralara anında cevap vermiş ve mahkemelerde saatlerce kendini savunmuştur. Lahikalar’da bunun örnekleri mevcut.

Hizmet gönüllüleri, şu ana kadar saldırılara karşı kendilerini savunmaktan, iftiralara açıklamalar getirmekten, “hukukun üstünlüğüne ve mahkemelerin işleyişine karışılmasın” demekten başka ne yaptı? Hizmet’e yakın medya organları, mahkemelere yansımış ve kamuoyunda tartışılan milletin hakkının gasp edilmesi ile ilgili yolsuzluk iddialarını haber yapmaktan ve insanları bilgilendirmekten öteye geçmedi. Yolsuzluk iddialarına tek tek cevap vermek ve onları yalanlamak yerine, kaç aydır masum insanlara hiçbir delil olmadan insafsızca çeşit çeşit hakaretler ediliyor ve iftiralar atılıyor.

Ya Camia’yı hiç anlamamışlar ya da gazezle iftira ediyorlar

40 yılı aşkın süre sizin yanınızda kaldığını ifade edip size bazı sözler izafe edenler oldu. Mesih, Mehdi, “Allah’la konuştu”, “Kâinat imamı” gibi sözler söylendi. Bunlar hakkındaki kanaatlerinizi alabilir miyim?

Mehdi ve Mesih meselesi öteden beri İslam toplumlarını şöyle ya da böyle meşgul etmiş. Meselenin ilmî sübutu ve keyfiyeti ayrı bir konu. Tarih boyunca lehte ve aleyhte mütalaa beyan edenler bulunmuştur. Ancak bu mesele her zaman suiistimale açık olmuştur. Bir zaman bazı çevreler Üstad Bediüzzaman hakkında da bu tür iddia ve iftiralarda bulunmuşlardı; Mehdiyet ve Mesihîyet’e getirdiği yorumları inanılmaz bir şekilde istismar etmiş, sanki hâşâ kendisinde Mehdiyet ve Mesihîyet vehmettiğini söylemişlerdi.

Hâlbuki her dönem yanımda onlarca talebe oldu; onlar bu tür iddialarda bulunmayı dalalet ve küfür saydığımın en yakın şahitleridir. “Benim anam da bellidir babam da. Düz ve sıradan bir kulluk neyimize yetmiyor?” dediğimi onlarca kere duymuşlardır. Zira, ne yetiştiğim muhitte ne de başka yerlerde aklî melekelerinde bir problem olmadıkça kendisinde öyle makam, mevki ve payeler vehmeden herhangi bir kimseye rastlamadım. Ayrıca bu tür ithamları en galiz küfürlerden daha ağır saydım her zaman. Bu iftiraları dillerine dolayanlar bu millete hakaret ettiklerinin farkında değil.

Bu konuda bir kere daha Hazreti Mevlânâ gibi diyeceğim: Ne mehdilik ne mesihlik ne de başka bir paye, sıradan bir kulum. “Ben yaşadıkça Kur’an’ın bendesiyim, Hazreti Muhammed’in (sallallâhu aleyhi ve sellem) ayağının tozuyum. Biri benden bundan başkasını naklederse; ondan da bîzarım, o sözden de bîzarım (şikâyetçiyim).”

Diğer hezeyana gelince... Nasıl bu kadar kolay ağızlarına alıyorlar bu iftiraları. Bunları söyleyenler gerçekte benim hassasiyetimi bilirler. Kur’an açıkça, “Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya bir perde arkasından konuşur. Yahut ona kendi izniyle dilediğini vahyedecek bir elçi gönderir.” (Şûra/51) diyor. Basit bir iman bilgisi dahi insana, Zât-ı Ulûhiyet’le alakalı bir edep sınırı koyar. Bizler Allah’ın adını duyunca bile eriyen, büzülen, iki büklüm olan bir kültür atmosferinden geldik. Fakir, böyle bir muhitte neş’et ettim. Ne orada ne de bir başka yerde böyle bir iddiaya sahip tek bir insan bulamazsınız.

Kâinat imamı gibi iddiaları ciddiye almaya bile değmez. İnsaf ve iz’an ehli bile lâl kesilmiş. Altmış-yetmiş yıllık hizmet hayatımda görmediğim, aklımdan ve hayalimden dahi geçmemiş kurmaca ve düzmece bir hizmet hiyerarşi yapısı çıkarıyorlar. Bu nasıl bir zihin ve ruh kirlenmesidir? Bu hizmete gönül vermiş binlerce belki milyonlarca insanın aklıyla alay edercesine hayalî çizelgeler çıkarıyorlar.

Böyle hiyerarşik bir yapıdan ve belli payelerden bahsedenler bu Camia’yı hiç anlamamışlar ya da bir gareze mebni iftira ediyorlardır. Zira, Hazreti Üstad’ın ifadesiyle, “Mesleğimizin esası uhuvvettir. Peder ile evlât, şeyh ile mürid mâbeynindeki vasıta değildir. Belki hakikî kardeşlik vasıtalarıdır. Olsa olsa bir üstadlık ortaya girer.” Tanıyanlar da bilir ki, ben ders okuttuğum talebeye bile hep bir müzakere arkadaşı olarak bakmış, onlar üzerinde dahi bir hocalık vasfını kabullenmemişimdir.

Fürûat, İslam açısından ilköğretim seviyesinde bir bilgidir

Meydanlarda başörtüsüne fürûat diyerek önemsemediğiniz iddia ediliyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

İslâm dininde inanç ve amelle ilgili mükellefiyetler “usûl” ve “fürû” diye iki ayrı bölümde mütalâa edilir. Bunlardan itikada yönelik olanlar, usûl; amel, davranış ve muamelatla ilgili olanlar ise fürû olarak tanımlanır. Amele ait hükümler itikat ile alakalı olan esaslara göre ikinci derecede gelir ve hep usûl üzerine bina edilir.

Dolayısıyla başörtüsü de amelî bir konudur; o da fûrûattandır. Unutulmamalıdır ki; başörtüsünün fûrûattan addedilmesi İslam ulemasının genel yaklaşımıdır. Bazı gazeteciler, haber ve röportaj dilinde bu inceliği gözetemeyebilirler. Fakat, bu meseleyi en iyi ilahiyat ve Diyanet camiasının bilip anlaması lazım. Zira, usûl ile fûrû kavramının anlamını/farkını bilmeyene icazet vermezler. Bu öyle ileri derecede bir bilgi de değildir. Klasik İslam literatürü açısından ilköğretim seviyesinde bir bilgidir. Başörtüsünün fûrûattan olduğu tartışmasını başından beri fakir üzerinden suiistimal ederek yürütenlerin, İslamî literatürde bunun karşılığını bilmediklerini düşünmüyorum. Kasıtlı bir kampanya yürütüldü hep. Dahası, ben fûrûat olarak kullandım; gazetelere teferruat olarak yansıdı; malum, ıstılahta aynı manada kullanılabilse de “teferruat” Türkçemizde önemsiz, ayrıntı anlamına geliyor. Türkçenin azizliği mi demeli, dostların kadir nâ-şinaslığı mı...

Şunu da ifade etmeliyim ki, başörtüsünün fûrûattan olması onun farz olmadığı anlamına gelmez. Başörtüsü farzdır. Nitekim amelî olup da farz olan pek çok fûrû hüküm vardır. Eğer iddia edildiği gibi başörtüsü problemini önemsemeyen - hâşâ- onu hafife alan bir insan olsaydım, 2006 yılında Başbakan’a yazdığım mektupta bir an evvel bu meseleyi çözmeleri gerektiğini söylemezdim. Arzu eden, medyada da yayımlanan bu mektubu bulup okuyabilir

‘Fitne çıkarmayın’ diyenler meydanlarda söylenenlere de bakmalı

Kimi ilahiyatçılar da Camia’nin ululemre karşı bir kalkışmada bulunduğunu, meşru hükümete isyan ettiğini iddia ediyorlar. Ne dersiniz

Ululemre itaat etmek, idarecilerin yanlışlarına da sessiz kalmak ve hakka sahip çıkmamak demek değildir. “Emr-i bil ma’ruf ve nehy-i anil münker” (iyiliği emredip, kötülüklerden sakındırmak) vazifesi sadece sokaktaki vatandaşa değil herkese yapılır.

Siyaset alanı içtihadî bir alandır; dinin ne usûl ne de akaid bahsine taalluk eder. İchtihadî bir alanda ihtilaf son derece tabiidir. Her hizmet grubu hatta aynı hizmet içinde olanlar bile her konuda aynı düşünmek ve birlikte hareket etmek zorunda değildir. Demokratik bir düzene gelince, eğer siz farklı düşüncenizi dile getiremeyecekseniz, orada demokrasinin asgari şartından söz edilemez. Dinî kavramlar üzerinden bir iktidar dayatması yapmak, son derece vahim siyasî ve hukukî sonuçlara götürür.

Giderek otoriterleşen bir siyaset tarzına bir de İslamî meşruiyet kılıfı giydirerek millete yükleniyor ve vicdanî baskı kuruyorlar. Ne yazık ki, nihayet yönetim erki

etrafında farklı yaklaşım ve suiistimallerin tartışılmasından öteye anlam yüklenemeyecek konular olmayacak yerlere taşındı; sanki akidevî savaş ilanı ve seferberliği var. İşi bir imha hareketine ve organize bir tekfir ve tadlil kampanyasına vardırıdılar.

“Fitne çıkarmayın” diyen insanların aynı tavsiyeyi iktidardakilere ve meydanlarda hakaret yağdıranlara da söylemeleri gerekmez mi? Aksi halde, bırakın eleştiriyi, bir nasihat, bir tavsiye hatta bir imada dahi bulunamayan kimselerin sözleri -bugün en kolay iş haline dönüşen- Camia’ya vurmaktan öte bir mana ifade etmez. BİTTİ

Röportajın hikâyesi...

Hemen baştan söyleyeyim ki röportaj teklifi Fethullah Gülen Hocaefendi’den gelmedi; bizden gitti. “Bizden” diyorum çünkü mülakat talebi bir kişiyle, bin kişiyle sınırlı değil, vicdanlardan yükselen bir arzuydu.

BBC’deki geniş röportajı saymazsak, Hocaefendi uzun bir zamandan beri sessiz kalmayı tercih etmişti. Oysa her gün meydanlarda zehir zemberek laflar edilmiş, insaf ve vicdana sığmayan ithamlarda bulunulmuştu. Hezeyan dolu lafların muhatabı olan Hocaefendi, seviyenin dibe vurduğu o noktada sustu. Susması bir bakıma normaldi; zira Hocaefendi’nin nezaketi, edebi, terbiyesi meydanlarda sarf edilen yakışksız laf kalabalığına cevap vermeye müsait değildi. Ancak her hakaretamız laf, milyonlarca insanın yüreğini dağlıyor, Hocaefendi’nin “sükutun çılgınlıkları”na sığınması, insanlardaki infiali daha da artırıyordu.

Tam bu aşamada Hocaefendi’ye mülakat talebini arz etmiş olduk. Bu arzunun ma’şeri vicdanın sesi olduğunu söylemeyi de ihmal etmedik. Vicdanlardan yükselen sese “Hayır” demedi ve bu röportaj ortaya çıktı. Hazırlıkları bitirip Pensilvanya’ya ulaştığımızda Hocaefendi’nin duruşuna bizzat şahit olmanın merakı ve heyecanı içindeydik. Onca anlamsız ve insafsız saldırıya kim maruz kalsa ciddi bir sarsıntı yaşırdı. Ne var ki karşımızda Türkiye’nin yetiştirdiği en değerli ilim ve fikir adamlarından biri vardı ve her dönemde mezalime maruz kalmıştı. Bütün despotlar, darbeciler, baskıcılar Hocaefendi’nin bağımsız davranışından rahatsız olmuştu. Mahzundu, kederliydi ama mehip duruşunda bir milim değişim yoktu. Belli ki yakışksız laflardan incinmişti; ama o burkuntu zerre miktar ümitsizliğe dönüşmemiş; tam aksine zifiri karanlığın akabinde doğacak bir güneş için dua ediyordu.

İtiraf etmeliyim ki, röportajın en zor kısmı fotoğraf çekimiydi. Her haliyle tabii

olan bir insanın fotoğraf makinesinin soğuk yüzü karşısında nasıl sıkıldığını siz de tahmin edebilirsiniz. Nitekim fotoğraf editörümüz Selahattin Sevi deklanşöre basmaya başladıkça Hocaefendi'nin bunaldığını hissettik. Onun o hali bizi de tedirgin etti, üzdü. Bu hali gören Hocaefendi, kendi mahcubiyetini bir kenara iterek Selahattin'e, "Dilersen odama geçelim, orada da çekin." demek zorunda kaldı. Zira her ne kadar çok fotoğraf alsak da aslında benzer açılardan elde edebilmiştik kareleri.

Fotoğrafta üzerinde görülen ceket Hocaefendi, 1999'da Türkiye'den ayrılırken giymiş. Döneceği gün için sakladığı ceketin cebinde o gün okuduğu Cevşen de duruyor.

"Ceketli bir fotoğraf" istedik. O haneden biri koşarak bir ceket getirdi. Hocaefendi, "Bu benimki değil." dedi ve kendi ceketini istedi. Gelen ceketin hikâyesi yürek burkacak kadar büyük bir anlam taşıyordu. Türkiye'den ayrılırken giydiği elbiseyi, döneceği gün için saklıyordu. Bunu mahzun bir sesle ifade eden Hocaefendi, elini ceketinin cebine atıp küçük bir Cevşen çıkardı. Türkiye'den ayrılırken okuduğu Cevşen'i cebinde mahfuz tutuyordu. Hüzünlendik...

Alelacele ceket getiren kişinin gönlünü almayı da ihmal etmedi. "Hayatımda hiçbir zaman iki ceketim olmadı." dedi. Bu basit gibi gözüken cümle, basit bir tevazu değil; bir hayat tercihiydi. Bu hayat tercihinin kıymetini bilmeyenler ona "malikânede yaşıyor" gibi bir iftira ile çamur atıyordu. Oysa bir vakıf tarafından alınan ve adeta ıssız bir ormanda bulunan kompleksin sadece bir odasında kalıyordu Hocaefendi ve o odanın da kirasını ödüyordu. Hayatın manasını villalara, katlara, yatlarla vs. bağlayanların iki ceketten fazla varlığı olmayan bir insanın fikir sancısına, dava namusuna, düşünce ahlakına bir anlam verebilmesi tabii ki çok zor...

Sorulacak soruların sonu yok. O kadar çok mevzu var ki, yüzlerce soru sorsan her birine verilecek cevap toplum tarafından merak ediliyor. Ne var ki zaman sınırlı, şartlar namüsaıt idi. Elimizden geldiğince sorular yönelttik, açık yüreklilikle verilen cevapları tarihe not mahiyetinde kaydettik.

Ve fark ettik ki Hocaefendi'nin ne diyeceği sadece Türkiye'de değil bütün dünyada merak ediliyor. Mülakata duyulan ilgi, Hizmet'in evrensel boyutunu da cihanşümül vizyonunu da ortaya koyuyordu. Ufuksuz yaklaşımlar bu ilgiden bir mana çıkarabilir mi? Umarım insanlar Türkiye'nin en büyük mütefekkirlerinden olan Fethullah Gülen'in kıymetini anlamakta geç kalmaz, "keşke" sözleri altında

ezilmez...